

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет

Гузо Діана Василівна

ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

071 “Облік і оподаткування”

Автореферат
на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Івано-Франківськ – 2023

Дипломна робота виконана в Прикарпатському національному університеті
імені Василя Стефаника

Науковий керівник: Гнатюк Тарас Михайлович - кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування економічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

(науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Рецензент: Кушнір Олександр Сергійович - кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економічної кібернетики економічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

(науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Захист відбудеться "22" червня 2023р.

Керівник

(підпис)

Гнатюк Т.М.

(ім'я та прізвище)

Завідувач кафедри

(підпис)

Баланюк І.Ф.

(ім'я та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	7
1.1 Економічна сутність, завдання та класифікація обліку доходів та витрат бюджетної установи	7
1.2. Теоретичні аспекти організації контролю доходів і витрат в бюджетних установах	10
1.3. Нормативне забезпечення обліку і контролю доходів та витрат бюджетної установи	16
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДОХОДІВ І ВИТРАТ В КНП «ЦЕНТР ПЕРВИННО МЕДИЧНОЇ САНИТАРНОЇ ДОПОМОГИ» СОЛОТВИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ТЯЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	20
2.1. Організація та здійснення фінансового обліку доходів і витрат бюджетної установи	20
2.2. Методологія організації та ведення управлінського обліку бюджетної установи	28
2.3. Відображення доходів і витрат в звітності бюджетної установи	33
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ДОХОДІВ І ВИТРАТ КНП «ЦЕНТР ПЕРВИННО МЕДИЧНОЇ САНИТАРНОЇ ДОПОМОГИ» СОЛОТВИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ТЯЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	36
3.1 Сучасні підходи до організації та методики контролю доходів і витрат бюджетної установи	36
3.2 Вдосконалення класифікації доходів і витрат бюджетної установи з метою підвищення якості контролю	41
3.3. Роль аналізу доходів і витрат в удосконаленні системи внутрішньогосподарського контролю бюджетної установи	46
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	52

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКИ РОБОТИ

Актуальність теми «Облік, контроль та аналіз економічного забезпечення бюджетних установ» проявляється в сучасних умовах фінансово-економічного розвитку. Забезпечення ефективного функціонування бюджетних установ вимагає системного підходу до їх економічного забезпечення, яке включає облік, контроль та аналіз.

Облік економічного забезпечення бюджетних установ є важливою складовою фінансового управління. Він дозволяє систематизувати та відображати фінансові операції, контролювати наявність та рух коштів, виявляти фактори ризику та вживати необхідні заходи для їх зменшення. Ефективний облік сприяє оптимізації використання бюджетних ресурсів, покращенню фінансової звітності та прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

Контроль є необхідною складовою обліку економічного забезпечення. Він забезпечує перевірку відповідності фактичних результатів діяльності бюджетних установ запланованим показникам, виявлення порушень і недоліків у фінансових процедурах та використанні коштів. Контроль допомагає забезпечити прозорість, ефективність та відповідність діяльності бюджетних установ нормативно-правовим актам.

Аналіз економічного забезпечення бюджетних установ є інструментом для оцінки фінансового стану, ефективності використання коштів та прогнозування майбутнього розвитку. Він дозволяє виявляти тенденції, аналізувати фінансові показники, ідентифікувати проблемні ситуації та розробляти рекомендації для поліпшення фінансового управління бюджетних установ.

Предметом дослідження є методика обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ.

Об'єктом дослідження є КНП «Центр первинно медичної санітарної допомоги» Солотвинської селищної ради.

Мета та завдання дослідження. Метою даної бакалаврської роботи є узагальнення та систематизація теоретичних та прикладних засад обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення в бюджетних установах.

Для досягнення поставленої мети у роботі вирішуються наступні теоретичні та прикладні **завдання:**

- досліджено теоретичні основ обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ, зокрема основних підходів, методів та принципів, які застосовуються у бухгалтерському обліку та контролі доходів і витрат у бюджетних установах.

- проведено критичний аналіз системи обліку доходів і витрат у КНП «Центр первинної медичної санітарної допомоги» Солотвинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області та оцінку наявних процедур і методів обліку фінансових операцій, розкриття особливостей ведення обліку доходів і витрат у конкретній медичній установі.

- розглянуто питання контролю доходів і витрат у КНП «Центр первинної медичної санітарної допомоги» Солотвинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області та систематизовано існуючі процедури контролю, виявлення недоліків та розроблено пропозицій щодо їх вдосконалення.

- здійснено аналізу економічного забезпечення КНП «Центр первинної медичної санітарної допомоги» Солотвинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області та дана оцінка фінансових показників, ідентифікація ключових тенденцій та проблем, запропонування рекомендацій для покращення ефективності управління ресурсами.

- сформульовано практичні рекомендації щодо вдосконалення обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення КНП «Центр первинної медичної санітарної допомоги» на основі розробки пропозицій щодо оптимізації процесів фінансового управління та підвищення ефективності

використання бюджетних коштів у даній медичній установі.

Методи дослідження. Дослідження засноване на теоретичних основах обліку, контролю та аналізу фінансової діяльності бюджетних установ. Це включає теорії бухгалтерського обліку, контролю, фінансів, управління тощо. Теоретичні концепції надають основу для розробки методології дослідження та визначення ключових понять і принципів. Методологічною базою дослідження з обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ є законодавчо-нормативні документи. В основі дослідження лежать закони, постанови, накази та інші нормативно-правові акти, що регулюють фінансову діяльність бюджетних установ. Дослідження в даній області базується на загальноприйнятих методах наукового пізнання, таких як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, моделювання, статистичний аналіз тощо. Ці методи дозволяють систематизувати і аналізувати наявні дані, виводити висновки та робити наукові узагальнення. Для здійснення дослідження використано такі методи, як аналіз літератури, емпіричні методи, експертні оцінки, математичні моделі, кейс-студії, компаративний аналіз та інші. Використання цих методів дозволяє отримати об'єктивні результати і висновки.

Практичне значення роботи. Практичні результати проведеного дослідження з обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ полягають у тому, що результати дослідження розширюють наукове розуміння проблеми обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ. Вони можуть послужити основою для подальших досліджень у цій сфері та сприяти розвитку наукової думки. Отримані результати можуть бути використані практичними працівниками бюджетних установ для покращення фінансового управління, вдосконалення систем обліку та контролю, підвищення ефективності аналізу та забезпечення відкритості та звітності. Це допомагає підвищити ефективність функціонування бюджетних установ і досягти їх стратегічних

цілей. Результати дослідження сприяють підвищенню прозорості та відкритості фінансової діяльності бюджетних установ. Це важливо для забезпечення довіри громадськості, залучення інвестицій та розвитку сталого партнерства між установами та громадою.

Обсяг і структура роботи обумовлені метою та завданнями дослідження, а також логікою розташування в ній матеріалу. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури. Основний зміст роботи викладено на 43 сторінках друкованого тексту, в тому числі 14 таблиць та 4 рисунків.. Список використаних джерел налічує 35 найменувань розміщених на 5 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

Розділ 1. Теоретичні основи обліку і контролю доходів і витрат в бюджетних установах. У цьому розділі розглядається економічна сутність, завдання та класифікація обліку доходів і витрат бюджетної установи. Також розглядаються теоретичні аспекти організації контролю доходів і витрат в бюджетних установах, а також нормативне забезпечення обліку і контролю.

Розділ 2. Облік доходів і витрат в КНП «Центр первинної медичної санітарної допомоги» Солотвинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області. У цьому розділі досліджується організація та здійснення фінансового обліку доходів і витрат бюджетної установи. Також висвітлюється методологія організації та ведення управлінського обліку в бюджетній установі, а також відображення доходів і витрат у звітності.

Розділ 3. Контроль доходів і витрат в КНП «Центр первинної медичної санітарної допомоги» Солотвинської селищної ради Тячівського району Закарпатської області. У цьому розділі розглядаються сучасні підходи до організації та методики контролю доходів і витрат бюджетної установи. Також звертається увага на вдосконалення класифікації доходів і витрат з метою підвищення якості контролю. Роль аналізу доходів і витрат у вдосконаленні системи внутрішньогосподарського контролю бюджетної установи також розглядається.

ВИСНОВКИ

У даній дипломній роботі було проведено аналіз наукових досліджень з обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ як у зарубіжній, так і вітчизняній науковій літературі. Виявлено, що дослідники зосереджуються на різних аспектах цієї проблеми, зокрема на використанні сучасних інформаційних технологій, розробці інтегрованих систем обліку та контролю, удосконаленні методів аналізу, вивченні взаємозв'язку між економічними показниками та якістю фінансового управління, а також на управлінні фінансовими ризиками та забезпеченні фінансової стійкості бюджетних установ.

Виявлено, що деякі аспекти проблеми обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ ще потребують подальшого дослідження та розробки. Серед них варто виділити використання сучасних інформаційних технологій, розробку інтегрованих систем обліку та контролю, удосконалення методів аналізу з урахуванням особливостей діяльності бюджетних установ, вивчення взаємозв'язку між економічними показниками та якістю фінансового управління, а також управління фінансовими ризиками та забезпечення фінансової стійкості.

Дослідження в цій галузі можуть використовувати різноманітні методи, такі як аналіз літератури, емпіричні методи, експертні оцінки, математичні моделі, кейс-студії та компаративний аналіз. Комбінація цих методів дозволить отримати більш об'єктивні та надійні результати дослідження.

В цілому, результати проведеного дослідження свідчать про велике практичне значення обліку, контролю та аналізу економічного забезпечення бюджетних установ. Покращення фінансового управління, вдосконалення систем обліку та контролю, підвищення ефективності аналізу, забезпечення відкритості та звітності, а також визначення політики та стратегії стають можливими завдяки впровадженню рекомендацій та інструментів, розроблених у рамках даного дослідження.

У подальшому, рекомендується продовжити дослідження у цій галузі, зосереджуючись на вирішенні виявлених проблем та розробці нових підходів та методів. Це допоможе покращити фінансове управління бюджетними установами, забезпечити їх стійкий розвиток та досягнення стратегічних цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Н. М. Сучасні підходи до сутності доходів і видатків бюджетних установ // Економіка і суспільство: електрон. Професія. ст., 2017. № 8. URL:http://www.economyandsociety.in.ua/journal/8_ukr/119.pdf
2. Дейкало Л. Є. Роль розпорядників бюджетних коштів у бюджетному процесі // Ефективна економіка: Електр. наукова професія. ст.2015.№3.URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3889>.
3. Дікань Л. В. Організація внутрішнього контролю в бюджетній установі: прикладний аспект проблеми // Бізнес Інформ: Міжнар. щоденник економіки науки 2013 рік #10 URL: http://www.business-inform.net/pdf/2013/10_0/296_301.pdf.
4. Карпенко Н. Г. Завдання та порядок відображення при обліку витрат бюджетних установ // Молоді вчені: наук. Щоденник 2017. № 5 (45). URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/6.3/154.pdf>.
5. Котова С. С. Класифікація видатків медичних закладів з урахуванням інструкцій з надання послуг // Полтавський електронний архів. Університет Бізнес І діяти 2011 рі URL:<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1486>.
6. Лодаренко О.О. Економічна природа видатків та її вплив на обліково-аналітичні аспекти діяльності бюджетних установ // Економіка. фінанси. Направо. 2008. № 9. С. 15-19.
7. Shkromyda, V. V., Shkromyda, N. Y., & Gnatyuk, T. M. (2022). Integrated reporting in the context of information provision of key stakeholders. The actual problems of regional economic development, 2(18), 23-30.